

استرا برلی

عثمانی مملکتلری ایچون :
یسللغی بر بوچوق لیرا

اجنبی مملکتلری ایچون :
یسللغی ۳۳ مارق - ۴۰ فرانق

دانه سی ۳ غروش

ییل ۱ صای ۳۶

اقتصادیات

مجموعه سی

خاله

علمی و عملی هر نوع اقتصادی مسئله لر دن بحث ایدر و هر پر شنبه کونی چیقار .

اداره خانه : استانبول ، سلطان حمای - معقولیان خانی

اعلان برلی

بردفعه لق هر سطر ایچون :
یکرمی غروش

سنه لك اعلان ایچون
آیریجه آکلاشیلیر

۱ کانون اول ۳۳۲

خندہ دخی بعض مصیب مطالعہ لہ سرد ایدیورکہ برر برر ایضاح
ونقصی پک اوزون اولور .

یونہنک وانفانہ وپسطفانہ مطالعاتک «فرانففورتر چایتونف»
غرتہسندہ انتشار ایتھیسی آیرتہ شایان نمونیتدر . چونکہ عینی
غرتہدہ مملکتہز خندہ یالان یاگلش سسؤ قہملرہ مستند بعض
مقالہ لہ انتشار ایتدیر . آلمان عقل سلیمہ اربابی ہئی غرتہدہ انتشار
ایدن ایکی بخلف نقطہ نظری تعقیب ایدن نفیرکایدن البتہ حقیقی
فرق وتمیز ایتک خصوصندہ مشکلاہ دوچار اولملزلر .

ملکیت واطرافندہ کی مسائل مهمہ

استانبول ولایتی املاک امیرہ مدبری

محمد رکی

— ۱ —

حق ملکیت ادوار ابتدائیدن باشلار . انسانلر بروزیئہ حقیقہ لیدن
یاخود انسان دینان مخلوق خلق اولونالیدن بری ملکیتدہ موجوددر .
انحق بودہ دیگر برچوق شیلرکی متعدد صفہ لکچر مش ، حال حاضر دہ
کوردیکیز درجہ یہ کلشدر . بوکون بیلہ دقت اولہحق اولور ایسہ
بقای جمعیتلہ علاقہ دار اولان بوحق طبیعتک ہر پردہ عین صورتدہ
تلقی ایلدیکی کوریلیر . محتاج ایضاح دکلدرک حقوق ، مدینتک قوانینہ
ایسدن ای یہ طاساغہ باشلاغش ، حال حاضر دہ کی اقوام بدویدہ
کوردیکی وجہلہ ملکیت ادوار اولیدہ الحکم لن غلب دستوریئہ
تابع اولوب قالشددر . بونک ایچوندیرکہ اروپا حکماسی حق تملکی
اعتراضدن فورتارہ یسلمک ایچون قانون مدنی متشاء عد ، ومدار
تمسک اولی اوزرہ دہ ایلک تصرف حتی مبدأ اعتبار ایشلردر .
یعنی صاحبسز اولان شیئی ایشدادن ضبط ایلہ قوللاسلان آدمک
اوشی اوزرندہ امتیاز طبیعیسی اساس طابیدیلر . دوشونیلہجک
اولورسہ بوصورلہ طایقی ضروری اولدینی درحال تسلیم اولونور .
چونکہ جنابحق انسانلری برطاقم احتیاجات حیاتیہ ایلہ بوام یازاندینی
کی بواحتیاجانک دخی اسبابی اولہجہ خلق بیورمشدر . وونلردن
استفادہسی ایچوندہ انسانلرہ عقل وقدرت احسان ایتشددر . ایستہ
بوجہنلر دوشونیلہجک ، احتیاجانک ایفاسی الہ یکن شیلرک اواغورده
اسہلاکنہ متوقف اولدینی نظر دقتہ الہحق اولورسہ فکر تملک
فطرت بشریدہ مکتوز اولدینی تظاہر ایدر . یشہ بونک کوچوک
برغونہسی جوجقلر تشکیل ایدرلر . ہر وقت کوریلہ کلدیکی وجہلہ
جوجقلر تملک بک زیادہ اہمیت ویرلر . اللہ یشہ یکن شیشی حتی
پدر والذہسندن اسیرکرلر . فکر تملکک نہ دیک اولدینی بیلہدن
برانسان یاوروسنک الہ یکن شیشہ قارشو بوقدر برابط کوسترسی ،
انسانلرک ملکیت ایچون نہ بوبوک برآتش حرصلہ یانوب قاورولعدہ
اولدینی اثبات ایچون ای برمثال تفکیل ایدر .

مع مافیہ بو ذاتا یشقہ درلودہ اولہماز . چونکہ قرون اولی
ووسطی دہ کی تحکم ، بالحاصہ ضعف خندہ قویلر طرفسندن روا
کوریلن غصب اسافلری برچوق زمانلر محرومیتلہ یاشاغش وتحمک ایلہ
غصبک یاواش یاواش زفی یوزدن قریاتدہ مبسوطا متناسب دنیلہجک
برصورتدہ رونما اولشددر .

اوندن بشقہ یشہ او قناعتدہ بزرگ دولتک مداخلہسی ، یونہ طرفسندن
توصیہ ایدیلن سیستمک تاملہ تطبیق میسر اولہبیلہ تجارک فعالیتہ
سد چکمک ایقاع ضرر ایتہسی ملحوظ اولان معاملاتہ مانع اولق
بک ممکن دکلدر .

۲) آلمانیا ایچون تورکیادن مواد ابتدائیہ جلی مسئلہسی یقیندہ
میسر اولہبیلہ جقدر . آنجی اوزون مدت صکرہ تورکیانک زراعتدن
لاقبلہ استفادہ اولہبیلہ جقدر . مواد ابتدائیہ استحصالی مسئلہسی
برآن اول تحت نامینہ آلہبیلہک ایچون آلمانیا ، تورکیانک زراعتی
بوکسلتمکہ بوتون قوتیلہ جالیشہ لیدر . فقط تورکیادہ بوبوک آلمان
مستملک لریک تاسیسی دوشونک عینلہ اوغراشوق دیمکدر . تورکیا
تورک لکدر و تورک لک قالہ لیدر . بزم تورک لہ برہیلہ جکدر اوچ
عامل واردر . ارشاد وتعلیم ، سرمایہ ، تشکیلات اقتصادیہ .

بو نقطہدہ یونہنک افکارینہ تاملہ اشتراک ایدررز . تورک لہ
آلمانلرک تشریک مساعی ایدہ جکری الک مہم ساحہ زراعتدر . اصول
زراعتنک تکثیفہ (intensifier) آلمان سرمایہسی ، آلمان تجربہسی
و آلمان تہکنیکی بک زیادہ یاردیم ایدہ بیلیر . کچندہ بو مقصدلہ بر
تورک-آلمان زراعت جمعیتک وجودہ کلہسی بونقطہ نظردن فوق العادہ
شایان نمونیتدر . آنجی مسئلہنک اہمیتہ بناء جمعیتک برآز دہا اثر
حیات ابراز ایتہسی لازمکلیر .

۳) آلمانیدن تورکیاہ یاہیلہجک اخراجات خندہ بک جوق
خیالار پروردہ ایدیور . بر کرہ تورکیادہ برطاقم صنایع وجودہ
کلہجک وبناء علیہ خارجدن کلہجک بوکی مصنوعات محدود بردرجہدہ
اولہ جقدر . تورکیانک صنایع نقطہ نظرندن کسب قوت ایتسی آلمانیاک
منافعندہ موافقدر . چونکہ تورکر اقتصاداً نہ قدر قوتلیر لرسہ
قوتہ استہلاک لری اودرجہ آرتار . نتہ کم آلمانیا ایلہ انکلتزہ صنایعدہ
الہمترقی ملنلر اولدقلری حالہ الک بوبوک مبادلات بوابی ملت آرہسندہ
وقوعبولور . بناء علیہ آلمانلر یالکز تورکیاہ مصنوعات اخراج ایشکلاشتغال
ایتمہ بوب تورکیادہ صنایعک تأسس و انکشافہ یاردیم ایتہ لیدر .

۴) تورکیادہ ایش یاہیلہک ایچون فوق العادہ ثبات و متانتہ
احتیاج واردر . حقیقت ایلہ تأسس اولونجہ سقوط خیال حاصل اولور .
بوسقوط خیال بعضیلری ایچون بدینکلمہ مقاب اولہ بیلیر . بوجہرہ لردن
صکرہ ثبات ایدنلردکہ تورکیادہ ایش یاہیلہ جکدر . ہر حالہدہ ارباب علم ،
مسقترقلر ، مطبوعات و باجلہ ارباب اختصاص علاقہ دارانی تنویر
وارشاددن کبری قالہ ملیدر .

۵ — تورک لہ ایش کورمک مناسبات شخصیہ بہ متوققدر .
بالعموم شرقیلر ایشلردہ الک زیادہ شخصی مناسباتی نظر اعتبارہ
آلیرلر . اونلر ایشدہ حرمت والتفات ، محبت وصمیمیت آرزو ایدرلر .
تورک لہ ایشہ کیریشہجک اولانلر اونلر قارشی اوکا کورہ معاملہدہ
بونہ لیدرلر . تورلرک عزت نفسی جریجہ دار ایدہجک اطوار واوضاعدن
صافیتہ لیدر . الحاصل تورکیادہ موقتیلہ ایش کورمک ایچون اوچ
شیئہ احتیاج واردر . تورکیا احوال ہومویشہسہ درین وشمولی
بروقوف ، تأس و مناسبتدہ ہنر ومہارت ، برک .

یونہنک بوخصوصدہ بردرجہ بہ قدر حتی واردر . فقط بز اولہ
طن ایدرکہ یونہ تورک لری دیگر اقوام شرقیہ ایلہ برطوتقلہ تاملہ
اصابت ایتش اولز . یونہ شرقیلہ لزمندن فضلہ اہمیت ویریبور .
حالبوکہ فکرینجہ شرقیلق بالحاصہ مسائل اقتصادیدہ قوتی برعامل
دکلدر . شرق ایچندہ اولہ مختلف نہجلر ، اغوذجلر ، سیستملر ،
درجہلر ، سویلر واردرکہ اونلری شرق نام عمومی آلندہ
براشدیرمک ہیچ بروقت دوغری اولہمنہ .

یونہ مذکور ائردہ یکی کورمک تعرفہسی وسائر مسائل مهمہ

حسبات شاہراہ سنہ فضائیں غلبہ اولان «ژان ژاق روصو» طور پر اُپنی ابتدا تصرف ایلہ یتہ لغتخوان اولور . حاویک شاعر دانی بورلری دوشونش ، طامک لطف تصادفہ اوغرایق بوکون مستنا منظرہ عرض ایدن ، و فقط بالنتیجہ حسیات شاعرانہ یتہ بیجندن بشقہ برایشہ یارامان برطاقم برلراچون بوکمی و برمکلمہ عدم اصابتی اکلتمش اولسہ بدی شہبہ سز بولہ برحکم و برمش ، طوبراک بیلہ برچوق خصوصہ انسانلرک ہمتہ مدیون شکران اولدینتی تصدیقہ تردد ایلہ مژدی .

اراضینک شمدیکی صورت تصرفنہ معترض اولانلردن بعضاریہ بوحاکم برچوقلرینک قترینی موجب اولدینتی ایلری سوربورلر . حال بوک بوحالہ دہ تلمک اورتدن قالمش اولجینی ، وزواک شہبہ سز ہرکلمہ حصہ سہ جزئی برمقدار دوشہ جک ، و اوکوجک قسم ادارہ کافی کلمہ چکی ایچون ہرکس فرق زبونی اولجقدر . «ژان پانتیسہ» سوالہ قارشی بولہ دیپور «اگر قتر حال فنا برشی ایسہ ، برآدمک بالجلہ اینای جنسیہ کندی کی قتر اولسی دھا قنادر»

برقسم منفیدن دہ حق تلمکک یالکیز دولہ عالم اولدینتی ادعا ایدپور . حال بوک بوحالہ دہ تلمک اورتدن قالمش اولجینی ، وزواک اعماری حالندہ جزئی برمنققی قالمجینی ایچون اراضیدن لایقی وجہلہ استفادہ اولنہماز . اولہماچیدہ بالطبع خالی قالمجی ، و بوندن دہ بالنتیجہ یتہ بشریت متضرر اولجقدر . حق تلمک طوغریدن طوغری بہ دولہ عالم اولدینتی صورتہ اراضیہ وضع بد ایدنلر و ایدجکلر بالطبع مستاجر مقامندہ قایلر و مستاجرلودہ اراضیہ درجہ اعماری بالطبع جای سوال کوریلور . بالخصوص منفعت حصولی اوزون وقته محتاج اولان شیلرک بوحالہ زرعدن صرف نظر اولجینی ، واک زیادہ سنہ سی ویاخود مدتی اچیرسیندہ استفادہ قابل اولان شیلرک زرعیہ اشتغال ایدلہ چکی شہبہ سزدر . بوحالہ نہ باغ یقشدیریلر ، نہ دہ استفادہ سی اوزون وقته متوقف اولان اشجار مشمرہ خرس ایدیلر . ایدنی بشریت پوشیلردن محرومی قالیقدیر ؟ ہلہ الی التمش سنہ اول استفادہ ایدلہ مہین کورکن ، میشہ کی اغاجلر یقشدیرلرسہ بونلرک برینہ نہ اقامہ ایدیلدیر ؟

بونک ایچون ملکیت موقوفہ ایستہر انکترہدہ (لیرھولس) نامی آلتندہ بخش اولان حقوق ملکیت اولسون ، ایستہر دیگر برصورتہ یتہ کافی دکلدہر . ہرہقدر انکترہ قرون وسطی دن قائلہ اولان بواصولیہ ۹۹۹ سنہ کی اوزون برمدت ایچون اراضی ایجار ایدتیکی واقع ایسہدہ شہبہ سزدرکہ بودہ یتہ ملکیت حقیقیہ ایلہ قیاس اولہماز .

چونکہ ملکیتک احمیتی یالکیز بوسورتہ تصرفدن عبارت دکلدہر . اصل ملکیتہ اہمیت و بردن جہت مادہ ، ہیہ ، وراثت ، ترمین کی حقوقدن استفادہدر . یوقسہ ملکیت دائمہ دیمک اراضینک ہرزمان عینی شخصدہ ، یاخود عینی عالمدہ قالمی دیمک دکلدہر . چونکہ اساساً بومکن اولہماز . آتیجی ملکیت دائمہ ایلہ سربستی الدہ ایدیلر . ایجار حالندہ ایسہ اوسرستی فوت اولور .

حتی بونک ایچوندرکہ (مونتسکیو) «اراضی ، منبتلیک نسبتندہ دکل حربی نسبتندہ حرت اولور . دیپور . «آرتور دینغ» دہ برآدمک جبلاقی برقیالہ تلمککی تأمین ایدیکیز ، او آتی باغیہ شکانہ قور ، مطالعاندہ بولنور . بواکی مطالعہک ہر ایکسی دہ پاک طوغریدر . ہلہ ایکنجینسہ ہر وقت تصادف ایچکدہر . مثلاً بر سحرادہ یاچیہ کونش آلتندہ قطع مسافہ ایدرکن بردن برہ بر مشجرہ بہ راست کلپورز . اورادہ کنیش نفس آلیورز . بری طرفک یاچیہ کونشہ مقابل دیگر طرفک حیات بخش سرینکی شہبہ سز دست بشرک ہمتیلہ

اساساً ملکیت جمعیتلرک استقبالی ایچون دہ برازمہ اجتماعیہدر . ماضیدہ انسانلر ایچون عالمہ ملکیتی اصولی وضع و تعقیب ایلہمشلر ، برعالمہک حقوق تصرفیہ سہ دیگر عالمہک مداخلہ ایتہمی اساسی قبول ایتلر ایدی . فقط جمعیت بشریہ ترقی ایدلہک بولیل تصرفات کافی کلمہ مکہ باشلامش ، اوندن مسکرہ انسانلر اراضیہ ، آلات وادواتہ ، حیواناتہ تصرف ایتلقدہر . انسانلرک اراضیہ تصرفی بعصیلر نیجہ باعث قیل و قال اولشدہر . اراضینک تصرف اللہ آلتسی علمپندہ بولنان مقتصدلرک باشلیجہ ادعاری شودہ : ارض بر موہیہ الہیہدر . مادامکہ اللہ انسانلرہ بونی و برمش ، و استفادہ عمومیہی موجب اولجی برصورتہ یاراقشدہر ارقی بوندہ شونک بونک ، فردک عالمہک حق تصرفی اولمامی ، ہرکس سربستجہ اوندن استفادہ ایدہ بیلدی . معافیہ دوشونجک ، و نظر سز بر بارچہ ادوار اولیہیہ ارجاع ایدلہک اولورسہق ، یاخود مدیت حاضرہیہ نظراً قرون وسطی منظرہ سی عرض ایدن بحالہر باقارسہق کورہ جکمز شی ارضک بدایتہ فی الحقیقہ انسانلر پینندہ مشترک برمال طبییہ اولتی اوزرہ بالعموم انسانلرک پیش استفادہ سنہ وضع ایدلہ یککی کوریرز .

معافیہ و اولدہ بیلہ انسانلرک استفادہ سی مساوی مقداردہ اولدینتی اکلہمقدہ کوچاک چکلز . بونک واضح ممانی کوی مرعازلندہ بوکون بیلہ کورہ بیلیرز . مرعازدن حیوانی اولانلر استفادہ ایدرلردی . و بو استفادہ لری دہ حیوانلرینک مقداری نسبتندہ ایدی . بناءً علیہ حال طبییہ بونقطہ دن قابل اولہماز . شودہ انکار ایدلہ مہنکہ استفادہ مطلقا برسی صرفنہ وابستہدر . سعبیز ہیچ برشی حصولہ کلمہ . بونک ایچوندرکہ انسانلر مسامی مصروفہ لری سایہ سندنہ لری کچن لرلی اعمار ایتکدہ ، و اعمار ایتکدہ ، اصلاح ایدلہکدہ استفادہ لری مترادفاً آرتقندہدر .

ایکجی براعتراضدہ حق تلمک کویا افراد بشریہ آو اولامی ، وارضہک محصولات طبیعیہ سنی طوبلامی حقندن محرومیتی انتاج ایتدیکندن عاداتا غصیدر ، بولندہدر . حال بوک غصب مجرد آخرہ منسوب اولان برشی جبرا آلتی دیمکدر . اراضی حال ابتدائیدہ عمومک نظر استفادہ سنہ وضع ایدلش اولغہ کسمہ فضلہ برحق و برممش اولسہ بیلہ املک صرفیلہ برحال مکدیلہ اصال ایدن آدمک حق طایفہ برمانع تشکیل ایدہمن . اولسہ اولسہ صاحب اول صاحبسز کوردیکی بربری آلتش ، وافی اعمار ایدلہ ملکیتی تقویہ ایتقدہر . حتی صاحبسز ایکن او اراضی ہیچ بریت شخصہ فی حائر دکل ایکن او انسانک ہمی سایہ سندنہ برقیبت کسب ایش ، و بواغوردہ بالطبع برچوق سی و سرمایہ صرف ایدلقدہر .

اراضی حالیہ نہ حالندہدر ؟ حالی چرپیدن ، حیوانات و حقیقہک یاریندینی اورمانلردن عبارت دکل ؟ کول و بطاقتلردن ، اتہارک کیف مالتفق جریان طوبالیسیلہ حصولہ کلن کرہ المنظر پرلردہ اوزرہدہ داخل بولنورمی ؟ شمدی بوحالہ بولینی بربری ابتدا صرف ایدنلر نہ اہاکر صرف ایتلر ، بونلری کوردیکیز کلستانلرہ تحویل ایچون نہ سرمایہلر توکتمشلرلر . ایستہ بومانک ، بو بولہ کی سرمایہلرینک بوشنہ کیدہ جکی ، اللہ کچیرہ جکی اراضیہ ایستدیک کی تلمک ایدہ میجکی بیلمش اولسہ او انسانلر بوقدر زحمت و مشقتہ فانلاری ایدی ؟ بوکا قاتلانہ نیجہدہ ترقیات منظرہ حاصل اولورمیدی ؟ شہبہ سزک خیر ! فرانہ حکما سندن «میشلہ» طوبرانی طوبراق ایدن انساندر . دیپورک پاک طوغریدر . چونکہ دست بشر تعلق ایتسہ بدی بتون اوورلر ، لطیف اورمانلر ہ کرہ منظرہ لر عرض ایدہ جکلر ، بوحالیہ شمدیکی انسانلرک تعقیب قلوبہ دکل تسوتلرینہ بادی اولجہ قلدردی .

وجود بولشدر . ملکیتک حقہ تقررۃ ایچون الزم اولان برشی دھا واردوکه اوده معاملات انتقالیک تأمین تسهیل و تربیتسیدر . بو صورتله اراضی مقتدر اولمایانلرک الزمیدن چیقار ، ذکرلی الیه کچر . مقتصدین ملکیت ایچون دوت نظریه قبول ایشدر . برنجیسی ؛ استیلا یاخود اشغال نظریهسی *théorie de l'occupation* ، ایکنجیسی ؛ قانون نظریهسی *théorie de la loi* ، اوچنجیسی ؛ سی و تصرف نظریهسی *théorie du travail et de l'épargne* ، دردننجیسی ؛ مقاولہ اجتماعیہ نظریهسی *théorie de contrat social* . اشغال نظریهسی . — حق ملکیتی استیلاسی اوزریتہ استناد ایتدیرن بونظریه صاحب اولک محافظہ حقوق اساسہ مستددر . بوکا قائل اولانلر دیورکه بربری ایلمک اول اشغال ایدن ، صاحبسز بولوب یرلشن اورانک حقیقی صاحبیدر . بناءً علیہ اولک اویر اوزرنده حق ملکیتی طاعتیلیدر . بونیده بعض مادی مثالره بنالایتدیرمک ایستورلر . مثلا برصایچی کلوب بربری اشغال ایدر . اموال وایشای تجارتیه سنی اوراده تفسیر ائمکه باشیلار . شمعی ایکنجی برینک کلوب اونی ایفادن قالدیرمه ، و کندسی اموال تجارتیه سنی اورادن تفسیر ایلیمکه حق یوقدر . برنجیسی مادامکه دھا ایرکن طاورانوب اوراسی دھا اول اشغال ایش ، وایکنجیسی کیچ قالمشدر . آرتق برنجینک بوندکی حقوق محفوظ اولیلیدر . بو قاعدهک شو صورت موقتہ تصرفدن تصرف حقیقیہ تشبیه درکه اشغال نظریه سنی تولید ایشدر . و بونک ایچونده ایلمک اشغال حقنی بیدا ملکیت عد ایلیدر . بونظریه معقول اولدینی ایچون برچوق حکومتلرکی دولت علیہ تعالیہ قبول ایش ، اراضی حالیہده ترلا کداز و اعمار ایدمک اولک اوزرنده حقنی طاعتیشدر . یالکیز استفاده خزینہ نظر دفته اولتروق اولرک قبل الاشغال بدلی ، یعنی اصطلاح قانونی وجهله بدل مثلی آلیور . شاید من الاسباب متصرف حاضری بدل مثلی ایفادن امتناع ایلدیکي صورتده بلمازایدہ آخره صاتیور .

قانون نظریهسی . — بونظریه ملکیتی قانونک برامری صورتده قبول ایدییور . ملکیتی قانونک وجوده کتیردیکنه ، وینه اولک ادامه ایتدیرمکجه بونظریه کی کورنلر ایلری سوربیورلر . فرانسه اختلال کیری قهرمانلردن میرابو « ملکیت خصوصیہ قانون سایه سنده وجود بولش بررئوت شخصیدر . ملکیتی تأسیس ایدن مجرد قانوندر . چونکه قانون آرزوی عمومینک بر افاده سندن بشفه برشی دکادر . » دیور .

حال بوک بونظریه قائل اولمایانلر دیورلرکه « اگر قانون کلہ سنی مونسکیو کی قانون طبیی و ضروری مقامنده استعمال ایتیویده قانون بشری مقامنده استعمال ایدمکه اولورسحق حق ملکیتی قانوندن صدور ایتدیرمه یز . قانون حقوق مختلفهک هیچ برینک اساسی دکادر . قانون ایکی صورتده مداخله ایدر . تعامل شکلنده ، متن حالنده . حالوکه نه تعامل ، نه قانون برشی یارعااز . بر طاقم وقایع مکرره اوزرینہ تأسیس ایدن حالی افاده ایدر . برحاک انتشاری ، قبول عمومیہ مظهری ثابت اولنجہ قانون حالنده تثبیت اولتور . بناءً علیہ قانون برحق خلق ایتز . حقوق موجودہ فی تصدیق ایدر ؛ و هر وقت حقدن مؤخر کلیر . ایتنه ملکیت ایچون بو مطالعه وارددر . قانون ملکیت اراضی ملکیت ، موقوفاتی ایجاد ایتدیرکی کی ملکیت ادبیہی ، ملکیت صناعیہی ، ملکیت مخترعانی ده ایجاد ایتدیرمک . قانونک مواد مضیقہ سی آرمه صنه کیرمه دن بو حقل بین البشر طاعتش ، و رعایت ایدلشدر . نیکم برؤلف اترینی ملکیت ادبیہ قانونک نشریدن اولده طبع ایدر ، نشر ایلر ، استفاده ده بولوردی . بالاخره قانونک نشریلہ حقوق بر درجیه قدر انضباط آلتنه آلتدی . بوقسه بوحق یکیدن احداث ایش اولنادی . »

« پورتالیس » ده شویله دیور : (ملکیت بر قانون طبیعیدر . نه قوانین موضوعه دن منبعندر ، نه ده بر مقاولہ اجتماعیہ نتیجه سیدر . ملکیت بشریتله برابر تولد ایشدر .) مع هذا شوراسی ده شایان قیددرکه « ملکیتی قانوندن منبعث فرض اتمک حق ملکیتک قوانین موضوعه به تبعاً متحول اولدینی سوبلک دیکندر . حالوکه ملکیت ثابت ولایتغیر بر حقدر . » بو نقطه نظر دن بو نظریه مردوددر .

سی و تصرف نظریهسی . — بو نظریه ملکیتک اساسی سی بشردن و اقتصاددن طوعدینی قبول ایدییور . فی الحقیقه شو نظریه اکثر احوالده طوغیریدر . فقط هر شی ایچون قابل تطبیق دکادر . چونکه خلافده بر جوق احواله تصادف اولمقدهدر . نیکم ایکی کسینک سی و تصرف مساوی اولدینی حالده بری ذکاودراسی سایه سنده فضلہ قازانیور . دیگرکی ایسه قازانه میور . و یاخود ایکی کسینک بری زنکین و بناءً علیہ صاحب سرمایہ اولیور . اونه کی ایسه فقیر بولنیور . کلی بر سرمایہ دن تولد ایدمکه کتمع شبهه سزکه بشقدهدر . بعض احوالده واردرکه صرف ایدیلن امک وضع اولنان سرمایہ الہ ایدیلن نتایجہ نسبتاً لاشی در . وینه برطاقم ایلرده اولیورکه نتایجہ سرمایہ و صرف ایدیلن امک ایلہ متناسبیدر . بتون بونلر سی و تصرفک ملکیتده قطعی بردستور ماهیتی حائر اولمه جینی کوستیریور .

سی و تصرفک ملکیت تولید ایتدیکنه معارض اولانلرده وارددر . بونلر ، ملکیت اراضی غلبیلر طرفدن احراز ایدیلش بر حقسزلق اوله رق تلقی ایدییورلر . بوکاده وقایع تاریخیہی شاهد کوستیریورلر . فی الحقیقه بو ادعا اسکی زمانلر ایچون وارد اوله یلیردی . فقط مدیث کیردیکه فردی قوتلر زواله یوز طوعدیده ، حاکمیت حکومتله کچمکدهدر . بناءً علیہ بوکون بعض مستثنائی اولقله برابر غصب بولی اکثریتله قاطعش ، اولکیرینہ مشروع برصورتده تأمین تصرف قائم اولشدر .

« فال مارکس » ده اراضینک غصب نتیجه سی اوله رق بو حالی بولدینی وشمذیک اراضینک مان عامانک کلسارون غصب اولمش برلر اولدینی ایلری سوربیور . بو ادعا انکتره ایچون قابل تطبیق ایسه ده دیگر یرلرده بویله دکادر . نیکم بوکون بیله خلق قانان برلر آجیلہرق ، یاخود اورمانلر تطهیر اولنہرق اراضی میدانہ جیقاریور . بو چیقان اراضی تصرف اولتیور .

مقاولہ اجتماعیہ نظریهسی . — بونظریه حق ملکیتک بر مقاولہ اجتماعیہ دن طوعدینی قبول ایدییور . و اک بووک مدافعی اولان (ژان ژاق روسو) ده انسان اشیاده کی حق تصرفی جمعیتک بر مقاولہ خصوصی نتیجہ سی اوله رق استعمال ایدمکده ؛ ملک منفعت اجتماعیہ دن متولددر . « دیور . تمکده یوقاریدن بری عرض ایدیلن ایضاحاتله فائده اجتماعیہ موجود اولدینی ثابت اولمش ایسه ده منہاکک بواولادینی شبهه سزدر . چونکه اول و آخر ایضاح اولدینی وجهله ملک برحق قطریدر . حتی جمعیلرک بویله بر مقاولہ خصوصیہ وجوده کتیرملرینہ احتیاج اوله دن اول ملکیت وجود بولشدر اگر ژان ژاق روسونک دیدیکی وامتانک قائل اولدینی کی مقاولہ خصوصیہ وجوده کتیردکن صکره ملکیت تأسیسی ایدیدی بوشقک یک یکی اولسی لازم کلیردی . حالوکه الہ کی وثائق ملکیتک یک اسکی اولدینہ ، بعض زمانلرده آز جوق تجارزه معروض قالمقله برابر ینہ موجود بولندینہ شبهه برافامدهدر . خلاصه ملکیت فائده اجتماعیہ فی تولید ایش ، فقط کندسی اوندن دھا اول تولید ایلیمشدر .